

Jonáš a Ježiš

Suspírium: „Ak neuveríte, neobstojíte! Samých seba podrobte skúške, či naozaj žijete vo viere; sami sa skúmajte! Vari nespoznávate, že Ježiš Kristus je medzi vami (Iz 7,9c; IIK 13,5)?“ Amen.

Pieseň: Chválospev č. 256. 1. verš: „Patrím len Pánovi svojmu...“

Pozdrav: „Ako sú vrchy vôkol Jeruzalema, tak je Hospodin vôkol svojho ľudu odteraz až naveky. Hospodin, dobre rob dobrým, tým, čo majú úprimné srdce! Nech však tých, čo sa dávajú na krivolaké cesty, Hospodin zaženie aj s páchatelmi neprávosti! Pokoj nad Izraelom!“ (Ž 125,2.4-5) Amen.

Suma evanjelia: je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Skutkoch Apoštolov v 10. kapitole v 38. 42. a 43. verši takto:

„Viete o Ježišovi z Nazareta, ako ho Boh pomazal Duchom Svätým a mocou, takže chodil, dobre robil a liečil všetkých diablom utláčaných, pretože Boh bol s ním. [...] Prikázal nám, aby sme kázali ľudu a vydali svedectvo, že on je Bohom určený sudca živých i mŕtvych. O ňom svedčia všetci proroci, že v jeho mene dosiahne odpustenie hriechov každý, kto v neho verí.“ (SK 10,38.42-43) Amen.

Prosím, zaujmite si svoje miesta.

Pieseň: Chválospev č. 256:2-6: „Preto chcem tri veci poznať...“

Vzdych: „Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista, ktorý seba samého vydal za naše hriechy, aby nás vytrhol z terajšieho zlého veku podľa vôle Boha, nášho Otca. Jemu sláva na veky vekov.“ (Gal 1,3-5) Amen.

Lekcia: Kniha proroka Jonáša 2,11-4,4

„Hospodin povedal rybe, aby vyvrátila Jonáša na suchú zem. Potom zaznelo slovo Hospodina Jonášovi druhýkrát: „Vstaň, choď do Ninive, do veľkého mesta, a zvestuj mu posolstvo, ktoré ti poviem.“ Jonáš vstal a šiel do Ninive podľa Hospodinovho slova. Ninive bolo veľké mesto pred Bohom, na tri dni chôdze. Jonáš vošiel do mesta, prešiel deň chôdze a volal: „Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené.“ Ninivčania uverili Bohu, vyhlásili pôst a obliekli sa do vrecoviny od najväčšieho až po najmenšieho. Táto vec sa dotkla ninivského kráľa. Ten vstal z trónu, zložil plášť, obliekol si vrecovinu a sadol si do prachu. V Ninive dal vyhlásiť: „Na základe nariadenia kráľa a jeho hodnostárov nech ani ľudia, ani zvieratá, ani dobytok, ani ovce nič neokúsia, nech sa nepasú a nepijú vodu! Nech sa aj ľudia, aj zvieratá oblečú do vrecoviny a nech hlasno volajú k Bohu. Nech sa každý odvráti od svojej zlej cesty a od násilia, ktoré má na rukách. Kto vie? Boh môže zmeniť svoj zámer, aby sa zmiľoval a môže sa

odvrátiť od svojho páľčivého hnevu, aby sme ne zahynuli.“ Boh videl ich konanie, že sa odvrátili od svojich zlých ciest. Potom Boh oľutoval zlo, o ktorom povedal, že ho vykoná nad nimi, a neurobil to. Jonáš to pokladal za veľmi zlé a nahneval sa. Potom sa modlil k Hospodinovi: „Ach, Hospodin, či som to nepovedal, kým som bol vo svojej krajine? Preto som chcel predtým ujsť do Taršiša, lebo som vedel, že ty si Boh milostivý, ľútostivý, zhovievavý a bohatý v dobrote. Ty oľutuješ pohromu. Tak teda, Hospodin, vezmi mi život, lebo je pre mňa lepšie zomrieť ako žiť.“ Hospodin sa ho spýtal: „Či je to správne, že si sa rozhneval?“

Nech Pán Boh požehná čítanie, počúvanie a zachovávanie Jeho slova v našich srdciach. V Duchu a v pravde modlime sa.

Modlitba:

Pane, ďakujeme Ti, že sa nás aj dnes pýtaš na skutky našej viery. Ty sa nevyhýbaš ani hriechu, ani priestupku, čo je zlé, aj o tom otvorene hovoríš, veď jedine Ty robíš veci stráviteľnými, aj to, čo je neznesiteľné. Ďakujeme, že nám dnes nalievaš čistú vodu do pohára. Robíš to s takou pozornosťou a úprimnosťou, ako hovoril Tvoj Otec prostredníctvom proroka Jonáša. Musíme sa priznať, že aj v uplynulom týždni sa na nás veľa vecí nalepilo a prilepilo. Čítali sme Sväté Písmo, dobre sme začali ráno, modlili sme sa, no stále sme si všimali, že sa nemeníme a nič sa nemení vôkol nás. Boli sme zákonníci v práci a farizeji v našich rodinách. Sme starí, Bože náš, a teraz prichádzame k Tebe, aby si nás obnovil. Daruj nám duchovný chlieb, aby nás v tomto tichu našlo životodarné posolstvo: radostná zvesť. Nech sú skrze Tvojho Svätého Ducha tieto Slová milosti, ktoré sa nespoliehajú na nás samých, ale len na Teba. Skúmaj nás, Kriste, náš Pane, a pozri, čo sa nepatrí. Tvoje nežné oči, Pane Ježišu, nech hľadia tam, kde sme skazení, tupí. Prosíme, neodsúdzuj nás, ale veď nás k pokániu, aby sme padli do prachu zeme a v Teba našli vzácne poklady vernosti a pravdy, z ktorých môžeme nielen čerpať silu, ale sa Ti aj úplne zveriť. Prosíme, postav nás, drahý Vykupiteľ a Spasiteľ, aby stretnutie s Tebou bolo udalosťou výnimočnou a jedinečnou. Pre milosrdenstvo, ktoré sa v Tebe zjavilo, milý Kriste, prijmi našu vrúcnu modlitbu. Amen.

Pieseň: Žalm č. 36.: „Hriech vábi duše bezbožných...“

Prosím, zaujmite si svoje miesta

Vzdych: „Hospodin, Pán náš, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi! Velebnosť svoju vyvýšil si nad nebesia. Keď hľadím na tvoje nebesia, dielo tvojich prstov, na mesiac a hviezdy, ktoré si upevnil, pýtam sa: „Čo je človek, že naňho pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš?“ (Ž 8,2.4-5) Amen.

Textus: Evanjelium podľa Lukáša 11. kapitola ,29-32. veršov:

„Keď sa schádzali zástupy, hovoril im: „Toto pokolenie je zlé pokolenie. Žiada znamenie, ale nedostane ho, iba ak Jonášovo znamenie. Lebo ako sa Jonáš stal znamením pre Ninivčanov, tak bude aj Syn človeka pre toto pokolenie. Kráľovná z juhu vystúpi na súde proti mužom tohto pokolenia a odsúdi ich, lebo ona prišla až z konca zeme počúvať Šalamúnovu múdrosť. A hľa, tu je niekto väčší ako Šalamún. Mužovia z Ninive vystúpia na súde proti tomuto pokoleniu a odsúdia ho, lebo oni sa kajali na Jonášovo kázanie. A hľa, tu je niekto väčší ako Jonáš.“

Milí bratia a drahé sestry, slávnostné kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi Kristovi!

Zlé, nedobré. Videl to svet? Prorok na zamyslenie. Jonáš, syn Amittaja, ktorý namiesto služby, ušiel loďou pred tváre Hospodina do mesta Taršiša, aby nemusel zvestovať Božie slovo, je vždy v strehu. Svedectvo milosti o živote a činnosti skazeného ľudu žijúceho v Ninive je načas umlčané. Jonáš je však i druhýkrát oslovený Hospodinom. V Jeruzaleme, v Judsku je však niekto väčší ako Jonáš. On poukazuje na chýbajúcu vieru a chýbajúcu dôveru v Hospodinovi. Tak ako Jonáš vystupuje v Ninive, tak vystupuje Ježiš v Jeruzaleme. Vystúpenie je podobné, ale má aj odlišné prvky. Pozrime sa spoločne, prečo je Ježiš väčší ako bol prorok Jonáš.

Po prvé, Jonáš z donútenia poslúchol Hospodina, aj keď vedel, že ho posielala Boh a jediné, čo musel urobiť, bolo prehovoriť v Jeho mene. Boží odkaz odznel pre život, ale Jonáš si prijal ich skazu. Jonášovo svedectvo tvorilo iba jedinú vetu: *„Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené.“* (Jon 3,4) On viac neprehovoril, odišiel a čakal štyridsať dní. Ježiš však rád poslúchol, aj keď musel ísť dlhšiu cestu ako Jonáš, a nemal také vymoženosti ako Jonáš, napríklad veľrybu. Ježiš rád poslúchol, hoci musel nielen kázať, ale aj pracovať, uzdravovať a na každom rohu miest a dedín slúžiť. Ježiš s radosťou poslúchol, aj keď Jeho poslušnosť trvala „až na smrť, a to smrť na kríži“! (Flp 2,8) Toto pokolenie je zlé pokolenie. Hriešné pokolenie však dostáva znamenie Jonáša. Dostáva šancu, aby hriešník bol

spasený a prijal Ježišovu službu. Zlé pokolenie. Hriešne pokolenie, ktoré nepotrebuje múdrosť Božiu. Zlé pokolenie. Hriešne pokolenie, ktoré však fičí po znameniach. Naším znamením je práve to viacnásobné úsilie Ježiša Krista, ktoré nás volá: „*Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte v evanjelium!*“ (Mk 1,15) Ježiš, náš Pán od začiatku až po koniec svojho pozemského života činil pre nás všetko, aby sme uverili, aby sme sa zhromažďovali v Jeho mene, volali po Jeho pomoci a hlásali Jeho neoblomnú zvesť lásky, pokory a zhovievavosti. Ježiš síce hovorí o zlom a hriešnom pokolení, ale ustavične a neustále je prítomný, hovorí, dookola melie evanjelium života. Stojí vôkol nich. Ste zlí, ale... Ste hriešní, ale... Ste takí, ale... Je možnosť. Znie ponuka. Je to jedinečná a jediná šanca na prežitie v osobe Ježiša Krista.

Po druhé, Jonáš hlásal posolstvo skazy, nemal v srdci zľutovanie nad hriešnikmi a pohanmi. Ježiš hlásal posolstvo lásky a miloval hriešnika takým spôsobom, že za neho položil svoj život. Nielen v živote, ale aj v smrti poukázal na to, že je väčší ako Jonáš. Ježišovo znamenie je príkladom toho, že aj do poslednej chvíle bojoval. Je dobojované, to pokolenie bolo zlé. Je dobojované, to pokolenie bolo skazené. Je dobojované, to pokolenie bolo také aké... Ninive, Jeruzalem dostali svoje znamenia. A čo my? Bratislava, Malacky, Pezinok, Trnava má svoje znamenie? Ježiš je i dnes väčší ako Jonáš. Jeho posolstvom nie je naša skaza, ale láska Božia zjavená práve v Ňom. Hriech odsudzuje, ale hriešnika až po smrť miluje. I v tento čas sa prihovára za nás u svojho Otca. Za naše skazené pokolenie sa modlí na pravici Boha Otca Vemohúceho, Ktorý je i podľa Jonáša: *Bohom milostivým, ľútostivým, zhovievavým a bohatým v добрote. On oľutuje pohromu.*“ Boží palčivý hriech je minulosťou a práve to badáme v službe Ježiša Krista naveky vekov.

Po tretie, Jonáš chcel zomrieť, pretože pohania, ktorí oľutovali svoje hriechy, nezahynuli, ale Boh ich obnovil. Ježiš zomrel, aby hriešnici mohli činiť pokánia, žiť a mať večný život. Boží úmysel je celkom iný. Jonáš bol nahnevaný,

Ježiš bol preradostný. Jonáš čakal skazu. Ježiš vytrval, aby mali život, aby sa navzájom milovali, aby prijali jeho pokoj, aby patrili do lona, z ktorého ako blúdené ovce bez Pastiera vypadli. Jonáš a Ježiš. Ježiš a Jonáš. Vydaj sa Pánovi, milý brat a milá sestra, aby si vedel/-a, že Tvoj život, súčasný i večný je skrytý v Pánovi, ktorý plače nad Jeruzalemom a na Golgote prijíma vo svojom tele tú skazu, ktorá mala zasiahnuť nás, hriešnikov. Nieкто sa hnevá až na smrť, lebo Boh rozhodol inak. Nieкто koná v poslušnosti to, o čom Boh už dávno rozhodol. Boh to neurobil v Ninive. Boh sa zľutoval. Boh to čo vyriekol skrze vlastného vyvoleného, Jonáša, nevykonal, ale to, čo zamýšľal v Ježišovi Kristovi dovŕšil nad Jeruzalemom, na mieste zvané Lebka (Jn 19,17), aby človek bol súci milosti, nie pre vlastné zásluhy, ale jedine pre pokornú službu Ježiša Krista.

Nakoniec, Jonáš a jeho posolstvo stratilo platnosť, pretože Ninive už neexistuje, je zničené rumovisko. Ježišovo posolstvo však nikdy nevymizne. To, čo hovoril a hovorí i dnes skrze Ducha Svätého, je večné a patrí každému. Ešte stále je možnosť obnovy a obrátenia sa. Sám sa k nám prihovára: „***Ja som koreň a rod Dávida, jasná ranná hviezda.***“ (Jn 22,16) Jeho ratolesti môže byť aj my sami. Nič iné nepomôže ani nášmu pokoleniu, iba počúvať Božiu múdrosť. Nič iné nepomôže ani nášmu pokoleniu, odpoveďou na Božiu múdrosť je kajať sa. On nás volá k pokániu. Pokánie: Zmýšľanie podľa Ježiša Krista. Nieкто putuje za múdrosť z juhu, kým Izrael si nevšíma rozhodujúce slovo milosti, ktoré zvestuje Ježiš. Izrael je hluchý. Napriek Božím znameniam potrebuje ešte znamenie z nebies. Iné znamenie ako je Ježiš už nedostaneme. Jeho slovo je účinné a živé. Jeho slovo i Jeho je skutok je pre nás život. Jeho služba je platná, nikdy nekončí, lebo láska nikdy nezanikne. On konal, koná s láskou Božou, ktorá je najväčšia, a zostáva teraz i vždycky, aby i naše zlé pokolenie pochopilo i bez znamení, ktoré si neustále žiada: „***A hľa, tu je nieкто väčší ako Jonáš.***“ Amen.

Modlitba:

„Izrael, čo teraz žiada od teba Hospodin, tvoj Boh? Iba to, aby si sa bál Hospodina, svojho Boha, aby si chodil po všetkých jeho cestách, aby si ho miloval, aby si slúžil Hospodinovi, svojmu Bohu, celým srdcom a celou dušou, ¹³ aby si zachovával Hospodinove príkazy a jeho ustanovenia, ktoré ti dnes prikazujem, aby sa ti dobre vodilo.“ (VMojž 10,12-13)

„Ale kto zachováva jeho slovo, v tom sa Božia láska stala naozaj dokonalou. A podľa toho poznávame, že sme v ňom. Kto hovorí, že zostáva v ňom, má aj sám žiť tak, ako žil on.“ (IJn 2,56)

„Napokon, bratia, upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné. ⁹ Robte to, čo ste sa naučili, čo ste prijali, počuli a videli na mne. A Boh pokoja bude s vami.“ (Fil 4,8-9)

„Podobne vy mladší, buďte poddaní starším a všetci sa zaodejte do pokory jedni voči druhým, lebo Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.“ (IPt 5,5)

„Múdroseň však hovoríme medzi dokonalými, no nie múdroseň tohto veku ani kniežat tohto veku, ktoré hynú, ale hovoríme v tajomstve skrytú Božiu múdroseň, ktorú Boh pred vekmi vopred určil nám na slávu.“ (IKor 2,6-7)

„Tvoje rozkazy ma robia múdrejším, preto nenávidím každý chodník lži. Sviecou mojej nohe je tvoje slovo, svetlom môjmu chodníku. Prisahal som a chcem to dodržať, že zachovám tvoje spravodlivé rozhodnutia.“ (Ž 119,104-106)

Modlitba Pánova

Ofera: „Hľa, prichádzajú dni,“ znie výrok Hospodina, „keď oráč dohoní žena a lisovač hrozna rozsievača; vrchy budú vlnúť muštom a všetky kopce roztekať sa (Am 9,13).“

Požehnanie: „Hospodin bude kráľom nad celou zemou. V ten deň bude jediný Hospodin a jeho meno jediné.“ (Zach 14, 9) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 538: „Vydaj sa úprimne Pánovi!“